

Dit jaar is ze vrij veel gevonden in de buurt van Olst, en vond ik haar weer in één ex. ongeveer op dezelfde plaats als de eerste maal. De halve bloeistengel borg ik in de bus voor 't herbarium.

In de buurt van Nunspeet verzamelde ik ook nog *Silene inflata*, *Anchusa officinalis* en *Malva crispa*.

Een andere *Malva*, even zeldzaam, vond ik aan den buitenkant van 't nieuwe emplacement van de Centraal even buiten Zwolle. Dit was moschata, met zijn prachtige groote, witte, welriekende bloemen.

Aan een slootkant in deze buurt vond ik ook *Scrophularia Neesii*. De stompe, gekartelde lage en de gezaagde, spitse hoogstaande bladeren maakten 't duidelijk uit.

Op een fietstochtje door 't Noorden van Overijssel en Drente vond ik o.a. de aardige *Alsine tenuifolia* en *Herniaria glabra*, bij 't Anerstuis in de buurt van Gramsbergen.

Op ons gemak rijdend over den mooien schelpenweg tusschen Belter- en Beulakker Wijde, schemerde me plotseling tusschen hoog gras en riet een groote heldergele bloem met donker hart in 't oog. Een onbekende! Later bleek me te doen te hebben met *Rudbeckia* en wel *hirta*. Hoe die hier verzeild komt?! Zoover van de bewoonde wereld! Bij Denekamp komt nu als vindplaats Gem. Wanneperveen. Een oord, nu helaas onverbiddelijk voor ons gesloten, doch een plaats, die voor de Zwolsche natuurliefhebbers menig aangename herinnering heeft — de reuzen heksenbezem van de „Biologische” kwam hier vandaan. — Ik bedoel Mataram, leverde me o. a. *Geranium pratense*, *Saponaria officinalis*, *Omphalodes verna* en *Vinca minor*.

Een excursie naar Apeldoorn vermeerdeerde m'n schatten met *Mondotropa hypopites*, een eigenaardige verschijning voor wie haar niet kent.

Hoe goed het is, bij 't botaniseeren, geen enkel plaatsje in de buurt over te slaan, niet onverschillig een heg of boschje voorbij te gaan, bleek me nog deze vacantie.

De jeugdige bezoeker, boven reeds genoemd, ontdekte in een heg, waar ik onnoemlijk vaak langs was gegaan, *Lycium barbarum*. Trouwens hij mag zich verheugen in een „goeie speurneus”. Hij belooft wat.

Verder kan ik prepareren *Chorispora tenella*; een goudsbloem in 't wild gevonden op een aardappelakker in de buurtschap Haerste, of 't hier handelt om *Calendula arvensis* of *officinalis* kan ik niet uitmaken, daar de vruchten ontbreken; de habitus doet denken, altijd volgens de beschrijving van Heukels, aan *Arvensis*; *Cirsium anglicum* vond ik op een excursie in 't Broekland bij Haarle (gem. Hellendoorn); *Galinsoga* in akkers in Harderwijk; *Campanula rapunculus* bij Olst; *Silene dichotoma* verleden jaar in m'n tuin; *Vaccaria* insgelijk en ten slotte *Hyoscyamus niger* en 't mooie grasje *Cynodon* uit Zalk. Bandvormingen mocht ik verkrijgen van: *Hottonia*, *Polygonum convolvulus*, *Sarothamnus*, *Hieracium umbelliferum*, *Asparagus officinalis*, *Althaea rosea*, *Delphinium xalbus* en een klaverhoofdje, waarvan een gedeelte der bloempjes vervormd zijn tot blaadjes.

Op 't oogenblik staat in m'n tuin een papaver met wonderlijk vervormden stamper. Of eigenlijk is 't er niet één, maar een verzameling: als 't ware een vader met z'n kindertjes om zich heen. De middelste, de grootste, is bijna normaal gevormd; de anderen komen aan den voet uit den top der bloemsteel; hiervan tel ik er een 16-tal. Allen doen ze moeite gelijk te zijn aan den grootste, doch 't is een ijdel pogen; 't blijven stompertjes.

Aan 't einde iets voor den lezer, in de eerste plaats echter voor de redactie.

Ik vond bij een olieslagerij een plant, die ik maar niet thuis kan brengen. Ik heb gezocht en gevraagd, doch 't

is me niet gelukt den naam te weten te komen. De redactie stuur ik hierbij een gedeelte. ('t Is *Xanthium spinosum*). De plant heeft niet gebloeid. Ze heeft mooie gedeelde bladeren, ei-vormig-spits met breede witte middennerf. Ze zijn behaard, viltig aan den onderkant. 't Eigenaardige is, dat deze geheel kruidachtige plant, sterke, driedeelige, scherpe dorens heeft zitten onder ieder blad. Een steek met deze dorens doet een kleine wonde ontstaan, die lang na jeukt. Ze groeit hier maar in 1 ex. en is ± 4 dM. hoog. Hooger schijnt ze niet te worden, wel zet ze uit.

Wie kan me helpen? Zeker de redactie wel?

Zwolle.

B. G. RUTTING.

P. S. Tot mijn spijt is de plant verdwenen, uitgeroeid? Buit gemaakt door een lid der N.N.V. Dit laatste zal wel spoedig blijken!

Nieuwe planten en nieuwe vindplaatsen voor zeldzame planten, gevonden in 1906.

Als plantensoorten, die voor ons land nieuw zijn en mij werden toegezonden, heb ik te vermelden *Melilotus ruthenicus* M. B., te Amsterdam gevonden door den jongenheer M. Pinkhof en *Centaurea pseudophrygia* C. A. M. var. *capitata*, gevonden aan den Rijn bij Arnhem door Mej. A. Kleinhoonte. Ook werd door den Heer van der Ven in een bosch bij Arnhem gevonden *Iris Xiphium*, doch deze is daar zeker verwilderd, evenals *Collinsia bicolor*, gevonden in een vroeger tuintje te Gendringen (N.-B.) door den Heer R. Braams.

Als nieuwe vindplaatsen voor zeldzame planten vermeld ik *Orchis latifolia* B. *gracilis*, te Maastricht (J. Paguier), *Goodyera repens*, te Roden (Dr. Feitsma en P. van den Burg te Grijskerk), *Corispermum hyssopifolium* var. *leptopterum* op 2 plaatsen bij Amsterdam (door den Heer J. Koornneef en door S. Pinkhof), *Albersia deflexus*, op een terrein over het IJ bij Amsterdam (J. Koornneef), *Dianthus barbatus*, aan den rand van een bosch bij Arnhem (v. d. Ven), *Glaucium corniculatum* bij Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte), *Rapistrum rugosum*, aan den overzijde van het IJ bij Amsterdam (J. Koornneef), *Reseda alba*, aan de IJkade te Amsterdam (J. Pinkhof), *Falcaria vulgaris*, te Middelburg (J. Mesu te Nieuw en St. Joosland), *Cicer arietinum*, aan de IJkade te Amsterdam (M. Pinkhof), *Vicia lutea*, bij Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte), *Vicia pannonica*, bij Arnhem (door dez.) en *Vicia pannonica* B. *serratifolia* Koch (nieuw!) in een duinpan

oij Egmond aan Zee (Mej. I. Aukes te Alkmaar), *Solanum nigrum* B. *Hemphiticum Hartius* (nieuw!) op een terrein over het IJ bij Amsterdam (J. Koornneef), *Stachys annua* bij Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte), *Stachys ambigua* bij Amstelveen (M. Pinkhof te Amsterdam), *Sideritis montana* bij Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte), *Anthemis ruthenica* bij Arnhem (door dez.) en op de Handelskade te Amsterdam (S. Pinkhof), *Achillea nobilis* bij Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte) en op de Ertskade te Amsterdam (M. Pinkhof), *Matricaria discoidea* in de Rietlanden te Amsterdam (door dez.), *Inula Helenium* te Amsterdam (J. Pinkhof) en *Centaurea diffusa* te Arnhem (Mej. A. Kleinhoonte).

H. HEUKELS.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Verg. 26 Juni 1906.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer Dr. v. d. Feen rondgeeft eenige tanden van den *Ichthyosaurus platyodon*, afkomstig uit Engeland.

De heer Lindemans stelt ter bezichtiging de zoo zeldzame *Ornithoptera Miranda Butler* ♂ van Britsch Noord-Borneo.

De heer Wilke brengt ter tafel eenige zonderlinge Cacteeën, een bloeiend ex. van een *Pilea spec.* (Urticaceae) dat den indruk maakte, alsof zich op de bladeren een fijn mos bevond; voorts een varen, behoorende tot het genus *Pearsoni*, met eigenaardig gevindte blaadjes, en ten slotte een prachtig bloeiend ex. van een nouveauté der laatste jaren, nl. *Rehmannia angulata* (China), na verwant aan *Digitalis*.

De heer Haverhorst laat eenige zeldzame Zuid-Limburgsche Neuroptera zien.

De heer Dr. Büttikofer doet de leden een met magnesiumlicht genomen fotografie bewonderen van een der fraaist bloeiende ex. van *Cereus grandiflorus* uit de kassen der Rotterdamsche Diergaarde.

De heer Jansen geeft een overzicht van de in ons land voorkomende *Phleum*-soorten, waarbij hij verzoont: *Phl. arenarium* L. met de var. *nodosum* L., *Phl. Boehmeri* With (aangevoerd Rotterdam) *Phl. graecum* Boiss. et Heldreich (aangevoerd Rotterdam) en ten slotte een Duitsch ex. van *Phl. asperum* L., van welke soort spr. bij zijn *Phleum*-onderzoek een inlandsch ex. bemerkte in het Herbarium der Ned. Bot. Ver. als *Phl. pratense* verzameld bij Amsterdam door de heeren van der Sande Locoste, Merkus Doornik en Rombouts.

De heer de Koning deelt aan de hand van teekeningen veel interessants mede over de Raderdiertjes.

De heer Wachter geeft rond een geheel vergroend ex. van *Lonicera Caprifolium* L., benevens eenige ex. van *Carex acuta* L. (Ketel '06) waarbij slechts het onderste aartje eenige urntjes heeft, ja zelfs een ex. dat geheel manlijke aartjes bezit.

Vergadering 25 September 1906.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer Jansen rondgeeft een aantal uiteenlopende var. van *Catabrosa aquatica* L., benevens een aantal vormen van de gewone *Rogge*, waaronder de var. met één en drie bloemen.

De heer van der Hoop brengt ter tafel de uiterst zeldzame *Dytiscus latissimus* L. te Ellecom in een palingfuik gevangen.

De heer Haverhorst doet eenige mededeelingen van enkele door hem onderzochte nesten der graafwesp *Mellinus arvensis* L.

De heer A. J. Zöllner verzoont larve en pop van *Oryctes nasicornis*, den neushoornkever.

De heer J. G. Zöllner geeft eenige rupsen rond, zeer fraai en verschillend gekleurd, van *Mamestra Pisi*.

De heer Dr. Büttikofer deelt eenige interessante bijzonderheden mede over de Meerval.

De heer Wachter bespreekt een nieuwe *Salix*-soort, nl. *Salix daphnoides* Vill., die met haar ondersoort *S. acutifolia* Willd. door spr. in Augustus 1906 te Scheveningen is gevonden.

W. H. WACHTER, Secr.

Afgeplatte schedels.

Vergun mij een paar opmerkingen te maken naar aanleiding van het ingezondene van den heer J. Franke. Volkomen gelijk heeft genoemde heer, waar hij mededeelt, dat de afgeplatte schedels van sommige Indianen een kunstmatige misvorming zijn. Men heeft er niets anders in te zien, dan eene, in onze oogen afschuwelijke poging tot verfraaiing van het menschelijk lichaam, op één lijn te stellen met de horrelvoeten der Chineesche mandarijnen-vrouwen, de lipringen van sommige negervolken en de griezelige litteekens, waarmede de Australische wilden zich opsieren. Mijn fout is echter geweest, dat het gewraakte zinnetje op een verkeerde plaats terecht is gekomen. Tot mijn verontschuldiging moge echter dienen, dat het een uiterst moeilijk werk is, den lezer in een kort bestek als een tijdschrift-artikel uit den aard der zaak is, een eenigszins volledig overzicht te geven van zulk een wonder-schoone inrichting als het Museum voor Nat. Historie te Londen. Alleen over de ethnografische zaal b.v. zou een boekdeel te schrijven wezen. Daarom moest ik, wat ik te zeggen had, wel om zoo te zeggen onder de hydraulische pers zetten, en bij zulk een kunstbewerking raakt er wel eens wat van zijn plaats. Inmiddels mijn dank voor de rectificatie!

L. DORSMAN Cz.

Voor Aquariumliefhebbers.

In 't begin van dit jaar vertoonde zich bij een mijner Chanchito's een zwamwoekering, die zich sporadisch vertoonden op de schubben. Af en toe penseelde ik de aangetaste plaatsen, na hen uitgevischt te hebben, met wat keukenzout, doch afdoend hielp dit niet. De zwam kwam telkens terug, ja verbreidde zich angstwekkend; zelfs in die mate, dat de voorhelft van 't lichaam als met een witvlies overtoegen was. M'n aquarium staat goed in 't licht. De overweging, dat deze zwam voor zijn ontwikkeling licht noodig heeft, deed de gedachte bij me ontstaan dat schaduw de ontwikkeling tegen moet gaan. Daar ik een gezelschaps-aquarium heb, was ik van oordeel: beter een missen dan alle bewoners aangetast. Ik zette hem alleen in een glazen bekken, in een donkeren hoek der kamer, nog afgesloten door papier. Ik voerde gewoon en de visch bleef springlevend. Den eersten tijd was er geen verandering te bespeuren, doch na een week of zes merkte ik dat de witte kleuring afnam en na een week of 12 was m'n visch weer kerngezond.

Om eens te lachen.

Een merkwaardige Alg.

Dr. W. J. Beyerinck heeft volgens de „Gardeners Chronicle” een studie gemaakt van een zeer merkwaardige en interessante Alg zonder bladgroen. Deze Alg leeft in de wonden van onzen Iepenboom die gestoken zijn door een motje, dat den naam draagt van *Cossus ligniperda*. Onder deze eigenaardige condities leeft de plant voort en vermenigvuldigt zich zonder haar karakter te verliezen.

Gekweekt in gesteriliseerde glazen buisjes, in het schuim van gelatine-bier bijv.; de plant verkrijgt haar gewone groene kleur en vormt in weinige weken een bonte massa draden aan de oppervlakte van den voedingsbodem, welke er uitziet als het blad van een bonte Eschdoorn. Geïsoleerd heeft het al de eigenschappen van het geslacht *Chlorella* en Beyerinck noemde het dan ook „*Chlorella vinegata*”, de bont gekleurde mierske.

Bovenstaand stukje knipte ik van de week uit een van onze groote dagbladen. De kolossale *Cossus ligniperda*, een motje! 't Eng. Moth zal den vertaler parten hebben gespeeld. 't Stukje is haast zoo merkwaardig van stijl en inhoud als de alg zelf. Wat zal Dr. B. gelachen hebben bij 't lezen van deze mededeeling van zijn ontdekking.

H.

Wilde Boschtulp.

Is het u bekend, dat de wilde tulp, *Tulipa silvestris*, in Hekelingen (eiland Putten) langs den dijk groeit?

Spijkennisse.

H. VRIJMAN.